

BUDATÉNYI

2020. ÁPRILIS

HÍRLEVÉL

A ZÖLD JÖVŐ KÖRNYEZETVÉDELMI EGYESÜLET ÉS A BUDATÉNYI
POLGÁRI KÖR IDŐSZAKOS INFORMÁCIÓS KIADVÁNYA

ÉLŐHELY KEZELÉSI ÉS MADÁRTANI AKCIÓNAP A TÉTÉNYI FENNSÍKON – 2020. FEBRUÁR 22.

Tizedik alkalommal tartottuk meg a Magyar Madártani Egyesülettel együttműködésben akciónapunkat. Ezúttal a felső területekre került a sor a Kamaraerdei út és a Mechanikai Művek, a városhatár között lévő értékes gyepréteget kezeltük, de munkába vesszük majd a fenyőerdő mögötti rét tisztítását is. A megelőző hetekben a Fitoland és a Főkert munkatársai levágták a kijelölt terület cserjéit, de a mozaikos jelleg fenntartására fás, cserjés foltok bőségesen maradtak. A Dülő út belső zónájában volt a bázis és a gyülekező, a honvédségi korszakból örökölt betonút maradványokat is felhasználva, nem messze az itt letelepült méhésztől. A nap folyamán mintegy 60 fő jelent meg, az MME önkéntesei, helyiek, civilek. Itt volt a Polgárőrséghez kapcsolódó helyi önkéntes tűzoltóság több munkatársa új szerkocsijukkal, felszerelésükkel, a Főkert munkatársai, a helyi Környezetvédelmi és közrendvédelmi bizottság elnöke és egy tagja, a Főpolgármesteri Hivatal természetvédelmi tanácsosa, és természetesen a Fitoland kollégái a cserjedaráló géppel.

Az önkéntes munka, nagyjából a levágott cserjék darálógéphez való hordását jelentette, idővel egyre nagyobb távolságokról, de további vágások is folytak és kéziszerszámokkal is folytattuk a cserjék, fenyők vágását, emellett jelentős hulladék mennyiség is begyűjtésre került a területről. A cserjésedés itt nem intenzívebb a fennsíkon szokásosnál, de a közeli erdősávból kiinduló fenyősödés erőteljes, rengeteg kis és nagyfenyő is kivágásra került. A behordott cserje tömeg hamar legyőzte a darálógépet, ami a következő napokban dolgozta fel a megmaradt anyagot. A madárhálók reggeltől aktívak voltak a közelben, és a gyűrzési bemutató a hagyományok szerint délben zajlott le. A délelőtt folyamán egyébként mintegy 80 kismadár került a hálókba. Az MME kávéháza egész nap működött, ahol szendvicsek, meleg tea és kávé mindig rendelkezésre állt. A munka márciusban még a fenyőerdőn túli értékes gyepek tisztításával folytatódik, majd az alsó, korábban kezelt területeken a feljövő sarjakat kaszáljuk, később a volt hízallda gyomkaszálása és a tanösvény menti fenyőmagoncok begyűjtése jön, a tavaszi bejárások, séták sajnos egyelőre nem jöhetnek létre az ismert helyzetben.

Mészáros Péter

JUBILEUMI KIADVÁNY A TÉTÉNYI-FENNSÍK VÉDELME HÚSZ ÉVÉRŐL

A Budatétényi Polgári Kör elmúlt évi ünnepi közgyűlésén vetette fel Somosy Zoltán korábbi elnök, a Tétényi fennsík 1999-ben kiharcolt fővárosi védettsége húszéves évfordulójára egy jubileumi kiadvány készítése javaslatát. Ebben megemlékezünk az 1998-99-es küzdelmekre, törekvésekre a helyi védelem elérése terén, az akkori Tétényi fennsík című kiadványra melyet a Polgári Kör jegyzett egy akkori Phare Demokrácia mikro projekt keretében. Természetesen szó esik majd benne a húsz év eredményeiről, a védelem, a bemutatás, az élőhely kezelés eredményeiről, a fennsík botanikai, állattani értékei mai helyzetéről, alakulásáról.

A javaslatot tett követte, összehívtuk a fennsíkkal anno és ma foglalkozó szakértőket, segítőköt, és kialakítottuk a kiadvány vázlatát. A kiadvány támogatását beépítettük a 2019-20-as fővárosi élőhely kezelési és bemutatási projektbe, amely a közelmúltban megkapta a Fővárosi Környezetvédelmi Alap támogatását. Így elindult a jubileumi kiadvány szerkesztése, a terveink szerint az 1998-as kiadványra emlékeztető 50 oldalas, A4-es, színes, képes, népszerű tudományos anyag készül. Főbb elemei: Védelem, tájtörténet, értékleltár – földtan, botanika, zoológia, kultúrtörténet -, természetvédelmi kezelés - élőhely rekonstrukció, oktatás, bemutatás. A szerzők: Gergely Attila botanikus Szent István Egyetem, Kecskés Ferenc botanikus Budai Középiskola, Bajor Zoltán Magyar Madártani Egyesület, Merkl Ottó biológus, rovarügyi szakértő, Természetudományi Múzeum, és Korda Márton erdő- és természetvédelmi mérnök, Soproni Egyetem, aki egyben a kiadvány szakmai szerkesztője is. A tördelés és a nyomdai munka a Kitaibel Kiadónál készül majd. A kiadványt a tavasz folyamán tervezzük megjelentetni, bemutatni, és a főbb érdekeltekhez eljuttatni, viszonylag korlátozott példányszámban, ugyanakkor elektronikusan is elérhetővé téve. A tördelési és a nyomdai munka igényel számottevő finanszírozást, amit a Fővárosi Környezetvédelmi Alap támogat, de ott jelentős, 25%-os önrész is követelmény, ami esetünkben közel 300 ezer Ft-ot jelent. Ehhez kérjük támogatásukat, közvetlenül, átutalással, akár a 1%-os SZJA támogatásukkal. Számlaszámunk: 16200106-11613510 MagnetBank

10 MILLIÓ FA ALAPÍTVÁNY A KERÜLETBEN

Országosan, 2019. júliusban alapította Bojár Iván András a 10 millió Fa civil mozgalmat, mely azóta alapítvánnyá vált. A mozgalom célja, hogy a globális klímakatasztrófa ellen fellépjen faültetéssel, társadalmi összefogással illetve szemléletváltással. Az "1 fa, 1 ember" elv értelmében minden lakos után 1 fa (cserje, magonc) ültetését szeretnénk megvalósítani.

Jelenleg 125 helyi, önkéntes közösség szerveződött

országszerte, akik előkészítik, megszervezik és lebonyolítják a fák ültetését, erdők telepítését. A munkákat erdészből, kertészből, ökológusból álló központi szakértői csapat segíti, de sok esetben a helyi közösségek saját erdészrel vagy kertésszel is dolgoznak (akik az adott területük sajátosságait jól ismerik). A tavalyi évben több, mint 11000 fát (cserje, magonc is) ültettünk el országosan.

Kerületünkben egy 11 fős csapat alkotja a „kemény magot” - mi hetente / kéthetente egyeztetünk. A „nulladik évi”, tavaly novemberi ültetés során 44 fát ill. cserjét ültettünk el közel 90 lelkes önkéntessel a Kresz-parkban, Rózsakerten (váras játszótér és kutyafuttató), a Gyöngyszem utca - Húr utca kereszteződésben, a Vihar utcában, a Zagyva utcában, a Komáromi úton, a Vessző utcában ill. a Zöldecské óvodában. A költségeket civil adományok és felajánlások, önkéntesek összefogása fedezte. Ezúton is köszönjük a Zöld Jövő-nek a segítséget, a számlaszám felajánlása kapcsán.

Az első tavaszi faültetést március 21-re szerveztük, de a koronavírus okozta járványhelyzetre tekintettel elhalasztjuk, illetve ősszel pótoljuk.

Folyamatban van olyan cégekkel, vállalatokkal, iskolákkal való kapcsolatépítés, akik aktívan szeretnének részt venni a faültetésben, illetve anyagilag vagy eszközökkel (pl. karók, kaspók stb.), erőforrással támogatnának. Az utógondozásra (pl. locsolás) is keressük a hosszútávú megoldást. Erdészre is szükségünk van, aki a későbbi erdősítésben tud szakmai útmutatást adni. Az önkormányzat nyitott az egyeztetésre, és ültetésre használható földterületet is jelölt ki számunkra.

Felajánlásokat a „10 millió Fa Alapítvány” 16200106-11648804 (MagnetBank) számlaszámára gyűjtünk, „XXII.ker.” megjegyzéssel. Valamint ötletekre, meglátásokra, tapasztalatokra is nyitottak vagyunk. Facebookon a több mint 400 fős „10 millió Fa-XXII. kerület” csoportban vagy a „10milliofaxxiikerulet@gmail.com” email címen lehet minket elérni.

Makkné Sajtos Judit

A 25 ÉVES BUDATÉTENYI POLGÁRI KÖR IDEI TERVEI

Az idén tavaszra tervezett programjaink a kormány a koronavírus miatt egész országra kiterjedő veszélyhelyzet elrendelése miatt elmaradnak. A programok bemutatását későbbi időpontban tervezzük.

Rendezvényeink továbbra is ingyenesek és nyitottak minden érdeklődő számára!

Ízelítő abból, hogy mi lett volna, ha a koronavírus nem lép közbe:

Az ide tavaszt márciusban zenés gondolatokkal vártuk. A Vojnovich Huszár Villa adott volna helyet annak a koncertnek, ahol Kecskeméti Rita énekművész, Hegedűs Katalin zongoraművész és Lázár Csaba színművész köszöntötték volna zenével, dallal, verssel a tavasz hírnökeit.

A budatétényi Szent István Király Plébániatemplomban dr. Gesztesi-Tóth László orgonaművész koncertjét hallhattuk volna. Húsvét után Bachtól Mendelssohnig szárnyalt volna az orgona hangja a templom falai között. A Föld napja alkalmából környezetvédelmi előadást terveztünk, meghívott előadónk Fodor Eszter frissdiplomás természetvédő lett volna.

Tervezzük Sváb emlékeink című kiállítás megrendezését. A kiállítás eredetileg a Tavaszi Művészeti Fesztivál keretében a Klauzál Gábor Művelődési Központtal közös szervezésben valósult volna meg. A tárgyakat a Budatétényi Polgári Kör tagsága gyűjti majd össze, a Klauzál Ház a kiállítás infrastruktúráját biztosítja.

A Hősök Vasárnapja rendezvényünk mindig a Szent István Király Plébániatemplom kertjében van. Régóta dédelgetett vágyunk, hogy a templom falán lévő II. Világháborús Budatétényi Hősök emléktábláját kicseréljük és az új emléktáblán a hősök neveit is megjelen-tethessük. Az előkészítő munka már hosszabb ideje folyik hadtörténész, családfakutató, helytörténészek bevonásával. Az emléktábla állítása elég magas költséggel jár, továbbra is fogadunk adományokat a felújításra.

Amint a helyzet lehetővé teszi, ismét megtartjuk a Rózsaünnep című rendezvényünket, ahol Rózsa témakörben rajzversenyt szervezünk a kerületi iskolák részére. A rajzokból kiállítást rendezünk, majd díjátadó ünnepség keretében köszöntjük a díjazottakat. A közös szervezés keretében a NAIK GYIK, valamint a Hermann Ottó Intézet is partnerünk.

A tagság részére látogatást szervezünk a Rózsakert Nyílt Napján.

Remélhetőleg őszre rendeződik a helyzet és újult erővel foghatunk neki ismét a munkának.

Szeptemberben immár 18. alkalommal rendezzük meg a

Szent Mihály Napok rendezvénysorozatot.

A nyitókoncert a Vojnovich Huszár Villában lesz, idén Hirtling István színművész „Márai és a bor” című estjével indítunk.

Ismét lesz „Szent Mihály Kupa” labdarugó mérkőzés általános iskolások részére a Pokorny József Sporttelepen. Ezt követi a Szent Mihály-napi vásár a Herman Ottó Általános Iskolában.

A tavasz folyamán képzőművészeti pályázatot írunk ki egy adott aktuális művészeti témában kerületi képzőművészek részére, a pályaművekből szeptemberben a Radóczy Mária Galériában díjátadó ünnepséget és kiállítást tervezünk.

Záróeseményként harmadik alkalommal egy egész napos hagyományörző, közösségi zenés sváb főzőversenyt szervezünk a Szent Mihály Kápolnánál, amit este búcsúmise követ.

Decemberben Adventi hangversenyt tartunk, majd ünnepélyes évzáró borkóstolóval zárjuk az esztendőt.

Felkészítettük a korábban sikeresen működő FB oldalunkat, ahol az aktuális híreket olvashatják követőink.

Tóth Melinda

Budatétényi Polgári Kör elnök

FELHÍVÁS!

A Budatétényi Polgári Kör és a Budatétényi Egyházközség új emléktábla állítását tervezi a Budatétényi Szent István király plébániatemplom főhomlokzatán az első világháborús hősi halottak emléktáblája mellett. A civil kezdeményezés célja, hogy a második világháború hősi halott budatétényi katonáinak nevét az utókor számára megőrökítse.

Tisztelettel kérjük mindazokat, akiknek tudomása van az eddig felkutatott budatétényi hősi halottakon túl továbbiakról, vagy a listán szereplő elesettekkel kapcsolatban bármilyen ismerettel bír, úgy keressen minket az alábbi elérhetőségeinken:

polgarikor.budateteny@gmail.com

www.kistetenyitarsaskor.hu

Budatétényi Polgári Kör Közhaznú Egyesület

1223 Budapest, Sárgabarack u. 12.

Az emléktábla felújításához adományokat köszönettel elfogadunk az alábbi számlaszámra:
OTP 11722003-20030607 Közleménybe kérjük feltüntetni, hogy II. VH Emléktábla

1941

HŐSI HALOTTAK

1945

Andrási Károly
Andrási Ágoston
Bodai Rudolf
Ecker Róbert
Farágó Béla
Jokán János
Keresztes Ferenc
Kovács István
Kovács József
Kurcz János
Nagy László

Niklasz Béla
Obzsut József
Pintér Sándor
Schmidt János
Schumi János
Schumi Lipót
Seregi József
Sotonyi Károly
Stelcz Ferenc
Sterczel Antal
Szehr Ferenc

Szente Lajos
Tauszik István
Tichy János
Vintek István
Volner József
Wasztl Antal
Winkler József
Winkler Mihály
Winter Ferenc
Wohner Ferenc
Zimmermann Salamon

KÖRNYEZETI NEVELÉS – FÉLELEMKELTÉS HELYETT ESZKÖZÖK A VÁLTOZTATÁSHOZ

ELVEK AZ OKTATÁS GYAKORLATI MEGVALÓSÍTÁSA MÖGÖTT

A Föld, és annak minden szférája folyamatos körforgásának, a talaj, a víz, a levegő és az élővilág egymással való folyamatos kölcsönhatásainak köszönhetően egy óriási méretű együttműködés eredményeként vagyunk képesek élni, még hozzá nem is akármilyen minőségben, ezen a bolygón. Tény, hogy az emberiség maga nem olyan erős, és hatalmas, a természet nagy rendszeréhez képest, hogy új, ismeretlen erőket szabadjára engedjen, vagy indítson be, de folyamatosan terjeszkedő, mindig egyre többet birtokolni vágyó munkája nyomán bizony felgyorsítja ennek a rendszernek bizonyos folyamatait, melyek bolygatás nélkül, a „természet rendje szerint” sokkal, de sokkal lassabban játszódna le, mint azt emberi ésszel képesek lennénk felfogni. Szembesülve az általunk számos téren okozott felgyorsulás következményeivel, még felnőttként is nehéz megbirkózni a ránk nehezedő nyomással, miszerint jelenlegi életformánk megannyi globális problémát okoz. Az emberek nagy többsége ugyanis a kétségbeesés állapotából nem tud tovább jutni a cselekvés fázisába, hanem túl nagyok, átláthatatlannak érzi az épp aktuálisan észlelt krízist, ezért védekező mechanizmusként inkább kizárja azt az elméjéből, nem vesz róla tudomást, vagy egyenesen tagadni kezdi annak létezését. Még nehezebb lehet kisgyermekként észlelni a világ számos térségéből felénk érkező veszjelzéseket, látni a képeket, amikkel az interneten találkozunk: olvadó jég táblán lesóványodott, piszkos bundájú jegesmedvék; vagy óriási területeken lángoló őserdők, a tűz elől menekülő állatok tömegével... Mindez olyan mértékű negatív információ, amit megoldási eszközök híján nem tud befogadni egy ember, mert túlságosan tehetetlennek érzi magát ilyen világméretű problémák esetében.

Emiatt van szükség az oktatásban, az úgynevezett „környezeti nevelésben” egyrészt teljes körű, realisztikus tudást átadni – mert a fent leírt képek igenis valóságosak jelenleg –, ugyanakkor a lehető legtöbb felmerülő problémára valamilyen egyszerű, mindennapjainkban alkalmazható, konkrét gyakorlati praktikat a felnőttek, és főleg a gyerekek – a jövő generációja – kezébe adni. Ez azért fontos, hogy sem egyfajta blokkolás ne alakuljon ki bennünk megoldási eszközök hiányában, mikor

elénk kerülnek az ökológiai katasztrófák, sem pedig azért ne legyintsünk rájuk, mert mi csak „kis halak”, hétköznapi emberek vagyunk, és a nagy döntéseket úgysem mi magunk hozzuk meg, hanem a világ vezetői (ami egyébként nem teljesen igaz). Konkrét példával élve: fontos, hogy minden ember tisztában legyen vele, hogy igenis van „szavazati joga” például azon a téren, hogy milyen termékeket gyártsanak nagy cégek, vagy honnan kerüljenek élelmiszerek a tányérunkra. Vásárlásaink során a pénzünkkel voksolunk bizonyos termékek mellett és ellen, azzal, hogy például brazil avokádót és spanyol paradicsomot, vagy magyar termesztésű krumplit, padlizsánt és barackot emelünk be a kosarunkba, vagy akár nejlonszacskó helyett saját újrahasznosítható vászonzsákunkba – persze mindent a maga szezonjában.

Ez természetesen csak egy nagyon kis szeglete a környezet- és természettudatos életvitelnek, de a lényeg mindig az, hogy apró lépésekkel, szokásaink és gondolkodásunk megváltoztatásával haladjunk előre. Emiatt tartom fontosnak már egész kicsi kortól elkezdni egyfajta gyakorlati alapokon nyugvó, játékos, tapasztalati úton tanító nevelési folyamatot elkezdni, hogy a fiatal generációk ne a saját szintjükön alkalmazható megoldási lehetőségek nélkül kerüljenek ki a jelenlegi egyre szaporodó globális problémák közé. Legelső lépésként azt hiszem, a környezetünket alkotó természettel, ezzel a sok millió élőlény között minket is tápláló, nagy élő rendszerrel kell kötődést, ragaszkodást kialakítani az egészen kicsi korosztályokban, hiszen amihez kötődünk, azt szeretjük, amit megszerettünk az fontossá válik, ami pedig számunkra fontos, arra vigyázni fogunk, annak a védelme is prioritást élvez életünkben. Nagyon fontos, hogy apró cselekedetekkel, szokásváltoztatásokkal, akár csak kis dolgokban is, mi magunk, egyes emberek, családok, háztartások, közösségek elkezdjünk a változás útján járni, mert bár sokan arra hivatkoznak, hogy mindez csak „csepp a tengerben”, de nem szabad elfelejtenünk, hogy a tenger bizony vízcseppekből áll össze!

Fodor Eszter
természetvédelmi mérnök

Ezúton is köszönjük azon kerületi polgárok támogatását, akik az elmúlt évben személyi jövedelemadójuk 1%-ával egyesületünket támogatták. Ebben az időszakban a Tétényi fennsíkron végzett élőhelyrekonstrukciós munkákkal, a tanösvény karbantartásával, bemutatásával, fórumok, kerekasztalok, bejárások, környezeti nevelési akciók szervezésével járultunk hozzá a kerület és a régió környezetvédelméhez.

Kérjük, ebben az évben is támogassa egyesületünket, és ezen keresztül a kerületi környezet ügyét személyi jövedelemadójának 1 %-ával.

Adószámunk: 19657552-1-43

Támogatását előre is köszönjük!

Zöld Jövő Környezetvédelmi Egyesület

Összejöveteleinket a Ciffrá György Művelődési Központban tartjuk minden hónap első szerdáján este 6 órától.

www.zoldjovo.hu, zoldjovo@zoldjovo.hu

FELELŐS KIADÓ:

Mészáros Péter és

Tóth Melinda

www.zoldjovo.hu

www.kistetenyitarsaskor.hu

zoldjovo@zoldjovo.hu

polgarikor.budateteny@gmail.com

A KIADVÁNY MEGJELÉNÉSÉT

TÁMOGATTA:

a Nemzeti Együttműködési Alap